

• Dok međunarodna zajednica otpočinje sa kritikom neprofesionalizma medija u Republici Srpskoj, mediji RS uzvraćaju sopstvenom verzijom realnosti. Gledaoci Televizije Srpska, slušaoci Radija Srpska i čitaoci Glasa srpskog u posmatranom periodu mogli su se prije

uvjeriti da je svijet započeo sa kampanjom nasilja i upotrebe hemijskog oružja u ratu protiv RS.

- Istraživačko novinarstvo u BiH - Tim vukodlaka Slobodne Bosne
- Prepiska

*Izveštaj Media Plana i Institute
for War & Peace Reporting o
medijima
u BiH
III Serija - broj 2
26 jul 1997*

Monitoring Report

''PSI RATA''

Novi imid• SFOR-a u medijima RS

Državni mediji Republike Srpske na međunarodnu kritiku odgovorili su baranom paljbom novinarskih ekscesa. Podrška međunarodne zajednice pred-sjednici Republike Srpske Biljani Plavšić, kritika predstavnika međunarodne zajednice upućena medijima RS, kao i operacija ''Tango'' snaga SFOR-a u Prijedoru, uzrokovale su čivi odgovor medija RS. Ovaj koncept dodatno je emotivno obojen u medijima podijeljenog grada Brčko, u kome se već vode medijske bitke o pitanjima registracije birača i povratka izbjeglica. Dogadjaji u posmatranom periodu doveli su ove medije na takav nivo animoziteta, ksenofobije i paranoje kakav je bio prisutan još samo u vrijeme rata, koji se ne može uporediti sa bilo kojim drugim gradom u BiH.

Monitoring Report će ovom prilikom pokušati da prepusti medijima da govore sami za sebe:

OTPORNI INSEKTI

Sudeći prema riječima voditelja *Novosti* od 17. jula, međunarodna zajednica protiv Republike Srpske praktično je otpočela hemijski i biološki rat. Voditelj čita članak pod nazivom ''Naučeni milita-rizam'', objavljen u ''Javnosti'' 8. jula. (Nedeljnik ''Javnost'' osnovala je 1992. godine Vlada Republike Srpske, a štampa se u štampariji ''Glasa srpskog'' u Banja Luci). U članku se navodi: neposredna opasnost od otrovnih materija raspršenih iz aviona... je postala svakodnevna. U Derventi se ne pamti ovakva navala raznih buba

i gmizavaca, kao i nepoznatih vrsta insekata... i neka vrsta komaraca, koji na velikoj hladnoći imaju usporeno kretanje, ali prečivljavaju. (autor Goran Maunaga, ''Javnost'', str. 20-21.)

SRT studio Brčko 15. jula u slušnom maniru reaguje na operaciju ''Tango'' u Prijedoru, prilikom čijeg su izvodjenja snage SFOR-a uhapsile optučenog za ratne zločine Milana Kovačevića i ubile usljed opiranja hapšenju Simu Drljaču. Komentator ovog studija Neđo Đurević, nazivajući vojnike SFOR-a *Al Kaponeovim momcima* i *psi(ma) rata* nastavlja sa vizuelizacijom međunarodne zavjere koja potiče iz masonskih loža. Za ostvarenje ove namere momcima iz masonskih loža nisu bile dovoljne NATO bombe po glavi Srbina i granate ojačane urani-

jumom, zbog čega se širom RS ljudi leže od bolesti radijacije. Ovi gangsteri sada se služe tajnim listama i histeričnim ubistvima ne bi li kod Srba stvorili kolektivni osećaj krivice i naterali ih da pognu glavu

prihvatajući utapanje u unitarnu Bosnu.

•ivopisan je bio i komentar SRT istoga dana prilikom opisivanja operacije "Tango": Kriza u odnosima čeonih ličnosti u RS stalno se produbljava u međunarodnim kuhinjama,

čiji kulinari, mešajući se direktno u unutrašnje stvari RS, sukobe u vrhu RS koriste kako bi sve državne institucije potčinili svojoj volji i... utopili je u unitranu BiH.

MONITORING REPORT

Izvještaj
Institute for War & Peace
Reporting and Media Plan

Direktor projekta: Zlatko Dizdarevic
Urednici Monitoring reporta:
Zlatko Dizdareviæ, Aleksandra
Šæepanoviæ i Marina Bowder
Monitoring tim: MEDIA PLAN

IWPR Institut za ratno i
mirnodopsko izvještavanje (IWPR)
je britanska dobrotvorna ustanova,
osnovana sa namjerom da pomaæe
razvoj nezavisnih medija i da
podræi glasove promjena.

Media Plan je bosanskohercegovaæka
nezavisna organizacija
specijalizovana za medijske
analize, obuku i razvoj medija .

MEDIA PLAN

Monitoring Report dijeli se
besplatno. Umnoþavanje je
dopuštено. Sa zahvalnošæu
napominjemo da ovaj projekat
podræava Swedish International
Development and Cooperation
Agency, Open Society Institute
(SIDA) Istraþivaæke i edukacione
projekte Media plana i IWPr-a u
Bosni i Hercegovini pomaæu
European Union, US Information
Agency, National Endowment for
Democracy and Winston Foundation
for World Peace.

Bosna i Hercegovina:

Obala Kulina bana 4/I, 71000
Sarajevo,
Tel / Fax: (387 71) 667 734/5
E-mail:
MEDIAPLAN_ZU@ZAMIR-SA.ztn.apc.org
101657.3100@compuserve.com

UK:

Lancaster House, 33 Islington High
St., London N1 9LH
Tel (44 171) 713 71 30
Fax (44 171) 713 71 40
E-mail: warreport@iwpr.org.uk

US:

Box 2617, New York, NY 10185,
Tel: (1 212) 688-1451,
Fax: (1 212) 371-4054

U odgovor na izjavu Ureda Visokog Predstavnika da "SRT stvara paranoienu atmosferu svojim izborom citata zvaniènika RS i svojim komentarom", SRT odgovara da *bilo èija TV-izjava nije isto što i ubistvo i hapšenje nevinih ljudi u zemlji i meðu narodom èije je gostoprimstvo na najbrutalniji naèin zloupotrebjeno.* (Novosti, 17.7.)

Slijede primjeri novinarstva dræavnih medija RS u posmatranom periodu:

Izbor citata: Kada je potrebno komentarisati kvalitet sopstvenog rada, SRT se ne koristi iskljuèivo informativnim emisijama, veæ i saopštenjima Kolegija. Rezultat mobilizacije sopstvenog osoblja na pruþanju komentara o radu stanice mogao se èuti u udarnoj informativnoj emisiji Novosti 16. jula: emitovan je poduèi kompliment "heroizmu" i profesionalizmu novinara SRT. 18.7. SRT prenosi anketu s pa·njom odabranih ugostiteljskih i trgovinskih radnika Prijedora - neki od njih odbijaju da prodaju ama (n)i jednu vaku predstavnicima meþunarodnih organizacija - oni koji hoæe da nas uništavaju, te nikad ne slu·imo. Studio SRT Bræko 14,7, objavljuje protest graðana zbog "progrona srpskog naroda" (kako je reporter opisao operaciju "Tango"). "Zašto i iz kog razloga ubijaju samo nas, bez suðenja, bez moguænosti odbrane, I sve pod zakonom sile?" Svi

izabrani citati bili su u skladu sa komentarom SRT.

Okom kamere: U toku 75-minutne tišine, kamera SRT prikazuje postere Radovana Karad·iæa u brojnim gradovima i naseljima Republike Srpske, izmedju ostalog u Zvorniku, osvanulom u novom, ·ivopisnom ruhu (18,7,). S druge strane, reporter SRT koji je izvještavao sa mitinga podrške Biljani Plavšia u Bijeljini, tvrdi da skupu prisustvuje "2% stanovnika" ovog grada, što demantuje snimak koji pokazuje Biljanu Plavšia koja se probija kroz masu okupljenih (15,7,)

Terminologija: Rijeèima ratni zloèinac SRT pridodaje pridjeve "takozvani" i "navodni", kada govori o osobama optu·ene za ratne zloèine koje ·ive na teritoriji RS. Biljanu Plavšia isti medij èešæe naziva "profesorica" nego "predsjednica" Plavšia. Pokušaji izvoðenja teroristièkih akcija usmjerenih na predstavnike meþunarodne zajednice u Banja Luci imenovani su jednostavno kao "eksplozije" i "detonacije", bez navoðenja motiva podmetanja.

Izvori: Ljubiša Saviæ-Mauzer, predsjednik Demokratske stranke u Bijeljini predvodio je 16,7, grupu gradjana koja je svoje nezadovoljstvo izvještavanjima SRT izrazila bacanjem jaja na studio SRT u ovom gradu. Tri dana kasnije voditelj Novosti prezentuje listu, dobijenu iz "dobro obavještenih izvora" koja kao potencijalne optu·ene za ratne zloèine nabraja

Radoslava Brđanina, Voju Kuprešanina, Predraga Radića, Ljubišu Savijca-Mauzer (koji su bili najglasniji u pružanju podrške predsjednici RS), čak i samu Biljanu Plavšića.

Kreativnost: Kako je kriza u političkom vrhu, inicirana odlukom predsjednice RS da otpusti Ministra unutrašnjih poslova RS Dragana Kijca eskalirala, SRT je emitovala vijest da je muslimanska diverzantsko-terroristička grupa spređena u svojim namerama da izazove kaos i paniku među stanovništvom jednog sela u okolini Rogatice. SRT istog dana, 8,7, prikazuje snimak pripadnika policijskih snaga RS kako vadi ručnu bombu iz džepa neidentifikovanog tijela, koje leži na podu neke kuće. Gledaocima je ostavljen utisak da policija RS vrši svoju dužnost i da štiti civilno stanovništvo. Prema podacima do kojih je došao *Monitoring Report*, čitava priča je čista fabrikacija.

BIJELI EVROPLJANI UZORNE LJEPOTE

Prijetnja Biljane Plavšić da će od međunarodne zajednice zatražiti da uspostavi protektorat nad medijima u RS *Novosti* 16,7, komentarišu:
...sinhronizovano, odmah se oglasila armija rasistički raspoloženih zapadnih portparola u muslimanskom Sarajevu, orkestri-rana domaćim muslimanskim dokazanim ološem, stvaraju u našem narodu gorak utisak da će, koliko

sutra, Srpskom RTV upravljati poslovdna garnitura Arapa, crnaca, Mongola i drugih međunarodnih eksperata uzorne lepote i fascinantnog obrazovanja, poput Aleksa Ivanka, Dankana Bulivanta, Dejvida Folija ili Sajmona Hejzloka''

SRT, RTV BIH, HRVATSKA RTV HERCEG- BOSNA

Monitori TV BiH u posmatranom periodu, za razliku od onih koji su se bavili monitoringom SRT-a, uočili su neuporedivo manje novinarskih promašaja u radu ove kuće o kojima je trebalo izvijestiti. Nadprosječno profesionalna, ukoliko se konačni proizvod uporedi sa proizvodom SRT, TV BiH bi ipak više morala nastojati da izbjegne čak i daleka poređenja. TV BiH nije oslobođena navike SRT-a da mijesha pretjerane komentare sa vijestima. Nema nikakve sumnje da su događaji u Sandaku projektovani u kabinetu Slobodana Miloševića... Bila bi božija nepravda ako Slobodan Milošević ne bi završio u Hagu'' (19,7,).

SRT je u posmatranom periodu vrlo predano pratila aktivnosti Momčila Krajišnika prilikom njegovih susreta sa predstavnicima međunarodne zajednice. Ipak, ostaje upečatljiv utisak da kamera preferira Krajišnika, a da je sagovornik gotovo nijem. Osoba s kojom Krajišnik pregovara obično se prikazuje u trenucima dok sluša šta mu Krajišnik ima reći. Utisak nijemosti

pojačava činjenica da se Krajišnikove riječi čuju, a riječi sagovornika prepričavaju. TV BiH često ima identičan pristup prilikom izvještavanja o aktivnostima Kopredsjednika Vijeca ministara Harisa Silajdića: u posmatranom periodu, objavljeno je šest specijalnih saopštenja Silajdića o razno-vrsnim temama.

Prema stanovištu *Monitoring Reporta*, ozbiljan propust TV BiH je svakodnevno emitovanje (sa stanovišta Bošnjaka preterano patriotskog) promotivnog spota Armije BiH, koji ova stanica emituje prije najgledanije informativne emisije u 19,30. Ovaj spot na neki način određuje ton *Dnevnika*, što donekle opravdava pritužbe predstavnika bosanskih Hrvata da TV BiH ne uspijeva prikazati njihove stavove.

Medida Buljubašić uredila je i vodila temu proslave rođendana božijeg poslanika Muhameda. Ovaj događaj svrstavan je u sam vrh *Dnevnika* 4 dana zaredom, od 16, do 19, jula. 16, jula prva vijest koju je Dnevnik emitovao bila je čestitka egipatskog predsjednika Mubaraka predsjedavajućem Predsjedništvu BiH Aliji Izetbegoviću dan rođenja božijeg poslanika. 18,7, Buljubašić gledaocima saopštava da visokim funkcionerima BiH i Federacije BiH i dalje stižu čestitke povodom dana rođenja božijeg poslanika... Muhameda. Buljubašić ne precizira kojim funkcionerima - da li na primjer i Krešimiru

Zubaku, Momèilu
Krajišniku, Bori Bosiaū
ili Jadranku Prliāu.

TV BiH, kao i većina sarajevskih medija (sa izuzetkom *Oslobođenja*) nije primjetila uklanjanje tri imena sa liste kandidata SDA u Gora•du. Istovremeno, uklanjanje imena sa lista kandidata HDZ i SDS od strane OSCE uvijek dobijaju tretman vijesti. (Poređenja radi, sarajevski dnevnik *Dnevni avaz* 20,7, na naslovnoj strani donosi tekst pod naslovom "HDZ ukrao 15 000 glasova").

TV BiH mogla bi iznijeti argument da pokušava da pru•i kompenzaciju za rad svojih kolega u medijima bosanskih Hrvata, èija su stanovišta nešto tvrđa. Hrvatski radio Herceg-Bosna tako (11,7,) navodi: *Zaèuđuje nejednak tretman hrvatskih i muslimanskih izbjeglica od strane međunarodne zajednice. Dok muslimanske izbjeglice gutaju gotovo sve kolièine humanitarne pomoæi, dotle su hrvatskim izbjeglicama nametnute sankcije. Komemoraciju smrti Mate Bobana, koga Bošnjaci dr•e za ratnog zloèinca, ovaj radio vrši riješima: hrvatski vitez, te veliki hrvatski sin, osloboditelj i ostvaritelj hrvatske ideje u BiH" (8,7,). Ipak, pokazujuæi autentiènu nepri-strasnost, RTV BiH mogla bi "dozvati nazad" u Federaciju hrvatske zvanièenike koji se sada gotovo svakodnevno pojavljuju na dr•avnim medijima Republike Hrvatske.*

MOSTAR I BRÈKO: Gradovi i lica

MOSTAR: Mediji poijdeljenih gradova u BiH predvidljivo reaguju na lokalna pitanja. Najznaèajnije pitanje u Mostaru u toku posmatranog perioda bila je unifikacija policijskih snaga Hercegovaèko-neretvanskog kantona. *HTV Mostar 7, jula tvrdi da Muslimanska strana ni danas nije ispoštovala dogovor o uvođenju policije u Hercegovaèko-neretvan-skoj •upaniji. Istoga dana, na drugoj strani grada, TV Mostar je svojoj publici saopštavao da Potpis nije stavljen. Glavni razlog nepristajanje hrvatske strane na formiranje policije prema popisu stanovništva iz 1991, godine.*

BRÈKO: Da li iz razloga pribli•avanja lokalnih izbora ili nekih drugih, neki od naj•ivopisnijih citata u posmatranom periodu dolaze iz medija na srpskoj strani podijeljenog grada Brèko. *Brèanski pogledi, dvomjeseènik koji je pru•io dosta materijala za prethodne brojeve Monitoring Reporta, ponovo zaslu•uje da bude pomenut:*

Akcija SFOR-a na hapšenju optu•enih za ratne zloèine u Prijedoru našla se 17,7, na naslovnoj strani, pod naslovom "SF-OR-UK". Vida Tešia u komentaru na događaj ka•e: A vi, gospodo, tek što I zameniste sa S (IFOR-SFOR), krenuste u kaznenu ekspediciju. Krvlju Sime Drljaèe posejaste strah širom RS, a hapšenjem Dr. sramnom prevarom, otvorili ste sezonu lova na srpske glave.

Medjutim, Brèanske poglede prevazišao je komentator SRT studija Brèko Neđo Djurevia: ... Srbi sa leve strane Drine krivi samo zato jer nisu hteli pristati... da se mole Alahu umesto Bogu... Šta to zapravo tra•e vojnici SFOR-a koji na putevima RS na prilazima Brèkom i u samom gradu presreæu vozila, pretresaju Srbe i maltretiraju srpsku policiju? Mo•da æe još nekome sa tajnog spiska, ako ne bude ubijen, biti pru•ena mogućnost da u Hagu pošto poto prizna svoju krivicu. U tom tra•enju mnogo je verovatnije da se promeni put koji iz stanja latentnog mira vodi u postdejtonski period. Tada bi stabilizacione snage bez uvijanja mogle da ponesu svoje omiljeno ime - psi rata. (15,6,)

Od medija izvan Brèkog, *Glas srpski* bio je izuzetno zainte-resovan za podijeljeni grad: izvještaji novinara potpisanog inicijalima M.N. pokrivali su dubinski vijesti iz Brèkog. Supervizor za Brèko Robert Farand nedavno je najavio da æe povratnici u ovaj grad morati da posjeduju dokumentaciju RS, premda æe ona biti va•ea samo do konaène arbitra•ne odluke. Èini se da se M.N.-u dopala takva odluka, buduæi da je proizveo èlanak pod naslovom "Povratak, uz prihvatanje lojalnosti Srpskoj" (20-21,7,)

Drugi èlanak M.N.-a, "Zadovoljavajuæi odziv građana", prenosi citat predsjednika Lokalne izborne komisije za Brèko Teodora Gavriāa (11,7.):

Ovi građani su nepotrebno lišeni osnovnog demokratskog prava da glasaju na izborima, jer su oni... iz objektivnih razloga izbegličke legitimacije dobili posle 31,7,96, Gavrić nije dodao da ljudi čija registracija za izbore nije priznata još uvijek mogu glasati u mjestima gdje su živjeli pre 1991, godine, a M.N. se nije potrudio da istraži poentu (za istraživanje bi bio dovoljan jedan telefonski poziv lokalnoj OSCE).

16,7, M.N. u novom članku, "Pravo glasa neotuđivo", obrađuje temu protestnog okupljanja građana srpske nacionalnosti u Brčkom. Više od 500 ljudi spontano je izašlo na ulice da protestuje, ispred kancelarije OSCE, budući da im je oduzeto osnovno demokratsko pravo - pravo glasa.

"O, ISTRAŽIVAČKI TIME SLOBODNE BOSNE"

TV USK prenijela je snažne reakcije na članak objavljen u Slobodnoj Bosni, ("Stoji li iza bihačke mafije general Atif Dudaković", 13,7,) u svojoj udarnoj informativnoj emisiji 17,7, Gledaoci sa kompletnim sadržajem saopštenja Kluba patriotske lige općine Cazin, izdatog ovim povodom, upoznaje voditeljica Gorica Cataković: Svjedoci smo ovih dana kako takozvana slobodna štampa, posebno Slobodna Bosna, objavljuje napise o našem generalu i našim herojima ovog rata...

Ne dirajte naše generale i naše heroje, jer smo spremni na poziv naših generala boriti se protiv čitave Evrope. Nama je dobro poznato kako i na koji način su nas klali, silovali, pljačkali... Genijalnost generala Dudakovića, sa hrabrošću Hamde-Tigra, Emina Pivića, te braće iz Bučima urodila je pobjedom bošnjačkog korpusa bihačkog okruga... Nisu oni mafija - oni su sve ono dobro, hrabro, pošteno i pametno (ovdje spikerica samo što nije zaplakala) što ima u ovom narodu. Udarili ste pod krinkom krvave i željezne demokratije na svoj napušteni narod... Zar vam nikada nije dosta bošnjačke krvi? Nemojte biti vukodlaci i sisati krv svom narodu... Kuda se odmećete - o, istraživački time Slobodne Bosne?

Gledaoci nisu bili obaviješteni o sadržaju članka o kome je riječ. Napomenimo i da je broj Slobodne Bosne sa "inkriminisanim člankom" u Bihaću razgrađen - lokalni izvori tvrde čak da je "spaljen".

Crtaju li novinari granice?

SRT studio Brčko: Kada SRT studio uopšte govori o događanjima u Federaciji BiH, ili, da to kačemo na način kako to ova kuća čini - "muslimansko-hrvatskoj Federaciji", to samo znači da treba pogledati odjeljak vijesti SRT Brčko pod nazivom "Iz sveta". Medjutim, kada ova stanica izvještava o sportskim događajima u SR Jugoslaviji, ekipe SRJ nazivaju se "našim

predstavnicima", "našom sele-kcijom".

Dnevne Nezavisne Novine: Stranice ovog lista kategorizirane kao "Zemlja" u broju od 12-13,7, prenose vijesti iz Banja Luke, Mostara i Zvornika. No, sa ovim vijestima životni prostor dijele i vijesti iz Prištine i Podgorice. 7,7, situacija je još nejasnija, budući da se vijesti iz Sarajeva i Beograda istovremeno nalaze u rubrici "Zemlja" i "Ex-Yu".

TV BIH: Vijesti o posljednjim dešavanjima u Sandaku stavljene su 12,7, na prvo mjesto u okviru bloka vijesti iz zemlje, a kasnije se pojavljuju u odjeljku "Iz svijeta", zajedno sa vijestima o sukobima u rukovodstvu Crne Gore.

HTV: U emisiji Motrište od 8,7, ova stanica ne djeluje pretjerano optimistična po pitanju povratka izbjeglica u čepce, gradića u Federaciji koji vidi kao dio buduće muslimanske mini-države.

MEDIJ BROJA

Splitski dnevnik Slobodna Dalmacija, koji ima znatnu čitalačku publiku u Federaciji BiH pod kontrolom HVO više se od svih medija u Federaciji bavio događajima u Republici Srpskoj. Prenošene su informacije agencija o pres konferencijama predsjednice RS i citirana je njena kritika upućena liderima SDS na Palama (7,7,, "Hobotnice sišu

krv''). Prenijet je takođe intervju Alije Izetbegovića beogradskom nedjeljniku NIN u kome on optužuje hrvatske ekstremiste da još uvijek gaje nadu prisajedinjenja BiH takozvanoj Velikoj Hrvatskoj. (''Hrvatske iluzije'', 8,7,). Slobodna Dalmacija bila je daleko umjerenija od medija bosanskih Hrvata u svom oproštaju od Mate Bobana (8,7,), slaveći ga kao ''Èovjeka za teška vremena'', ali dodajući da i među samim Hrvatima u BiH, ima onih koji osporavaju njegove zasluge navodeći da je inzistirao na podjeli BiH, kao i na i tkz. humanom preseljenju Hrvata iz srednje Bosne, a zamjera mu se I nedovoljna kooperativnost s muslimanskim političkim vođstvom. Povijest æe, međjutim, pokazati što je Mate Boban mogao drugačije odigrati od onoga što je odigrao...

ELEKTRONSKI MEDIJI

TV TPK: Ova stanica pretvorila je koncert Filharmonije u Tuzli u poligon za promociju vladajuće SDA. Stranka demokratske akcije finansijski je potpomogla održavanje koncerta, no to nije dovoljan razlog kako bi TV TPK pri izvještavanju izostavila čak spomenuti specijalnog gosta koncerta, dirigenta iz Beča. Nije pomenuto ni ime Asima Horozija, kompozitora čija su djela po prvi put izvedena u Tuzli (9.7.).

TV Zenica: Otvaranje novog vodovoda poslučilo je kao prilika za promociju vladajuće SDA.

Voditelj TV TPK tvrdi da policija RS nije željela garantovati bezbjednost delegaciji Srpskog građanskog vijeća prilikom njihove posjete opštini Brčko, što je slobodna interpretacija riječi izvještača Mirsada Arnautovića, koji ističe da srpska policija to ne može učiniti (17,7).

SRT: Emitovana je oštra kritika Ureda Visokog predstavnika upućena medijima RS za neprofesionalnost u izvještavanju. Međjutim, ova stanica nije uključila u svoj izvještaj o kritici jedan od najupečatljivijih citata - "Televizija na Palama (je) najveći tvorac neistine u cijeloj Evropi''.

ŠTAMPA

Glas Srpski: (o spaljivanju broja ovog lista od 19. jula od strane nepoznatih počinilaca ispred Banskih dvora u Banja Luci) Ni u snu nismo mogli slutiti da æe na početku 21. Veka srpske novine Glas srpski, sa izrazito srpskim novinarskim rukopisom, goreti na lomači koju je potpalila srpska ruka. (20.7.)

Glas Srpski: 15,7, prenosi intervju sa beogradskim

advokatom Nikolom Kostićem, u kome Kostić navodi da Brčko ne može pripasti Federaciji, ali da bi se mogao neutralno postaviti u okviru BiH kao država. Intervju nosi naslov: ''Brčko ostaje Srbima''.

Brčanski pogledi najavljivali su svoj serijal o ratnim zločincima - Bošnjacima i Hrvatima koji su nazvani ratnim zločincima prema kriterijumima samog lista. Nakon što je supervizor za Brčko zabranio izlascenje ovakvog feljtona, list obećava svojim čitaocima da æe feljton ''Zločinac'' biti u cijelosti štampan čim se za to steknu uslovi. U međuvremenu, list uredno izvještava o sastancima udruženja četnika, a novosti u izvještavanju predstavlja prenošenje navoda iz pisma Udruženja četnika iz Eikaga (17,7,)

Brčanski pogledi: urednici ovog lista nisu ni pokušali sakriti svoje poglede na registraciju izbore kao dokaz patriotizma: ÈESTITKE I POHVALE GRADANIMA ZBOG IZUZETNOG ODZIVA NA REGISTRACIJU (17,7,)

VIJESTI

- Istorijski trenutak nezavisne sarajevske TV Hayat: 21. jula ova stanica počela je preuzimati program ''Glas Amerike'' (program se učivo satelitski emituje iz Vašingtona),

- TV Zenica izvijestila je da u Zeničko-dobojskom kantonu funkcioniše 26 medija, u

kojima je zaposleno 80 novinara, od kojih je 12 stručno obučeno za posao kojim se bave.

• RTV TPK objavila je da je 17. jula prestala sa emitovanjem *Dnevnika TV BiH*, objašnjavajući ovu činjenicu lošim kvalitetom signala i tonu koji "ne zadovoljava (ju) standarde kvalitetnog emitovanja".

PISMA MONITORING REPORTU

Monitoring Report će sa zadovoljstvom redovno objavljivati reakcije na naše izdanje, praćene našim odgovorom. Prethodni broj *Monitoring Reporta* izazvao je toliko reakcija čitalaca da smo osjetili potrebu da otvorimo kolumnu za prepisku i otpočinemo javni dijalog sa vama koji nam pišete. Pisma i komentare upućene na našu adresu objavićemo u potpunosti ili fragmentarno, u zavisnosti od toga jesmo li u datom trenutku ograničeni prostorom. Slijede neki primjeri pisama koji su pristigli *Monitoring Reportu*.

Rječnik

Profesor David Parnas, Ontario, Canada upitao se ko sastavlja *Monitoring Report*.

"Čitajući nabijen, zapaljiv i neprecizan rječnik koji ispunjava ovaj izvještaj, mislim da komentar o izvještavanju *SRT* "Nije bilo pokušaja nezavisne, objektivne analize ni jedne od pozicija" opisuje i ovaj izvještaj.

Mislio sam da će autori ovih izvještaja postaviti primjer svojim kolegama, pokazujući visoke novinarske standarde. Mislio sam da će pružiti objektivne podatke i uravnotežene stavove. Razočarao sam se. Ko su autori ovih izvještaja? Kakve su njihove kvalifikacije?"

Goebbels u BiH

Semir Tanović, Glendale, New York istakao je potrebu da *Monitoring Report* identifikuje novinare.

"Ovo je fantastičan izvještaj. Jedino bih više volio da su pominjana imena svih izvještača o čijim se priložima govorilo. Da su imena novinara i urednika pomenuta, izvještaj bi imao veću težinu, takođe bi identifikovao kreatore lažnih vijesti. Mnogi od njih bili su uključeni u stvaranje lažnih vijesti (zlih i inkriminiranih koliko i Goebbelsovih) i širenje mržnje na početku rata. Ovako bi se stvorio osnov za moralnu i profesionalnu odgovornost (u nekim slučajevima čak i krivičnu) u budućnosti, jednom kada otpočne otrjepljenje."

Ne budite cinični

Alija Behram, ispred Programskog kolegija RTV Mostar zatražio je od *Monitoring Reporta* da ne donosi preduhitrene zaključke:

"Zatečeni smo takvim kvalifikacijama koje nisu utemeljene ni argumentovane pa sumnjamo da se (moguće) radi i o namjernim podvalama mrzilača ovog medija... Ne želimo komentarisati

uporni pokušaj izjednačavanja medija u Mostaru. Ovdje su dugo vrijeme funkcionisale bijela i tamna strana Mostara. Svijet je odavno prepoznao na kojoj strani je svjetlo, a gdje još treba intervenisati i pritisnuti. Najbolje rećeno, "alosa je "stavljati na vagu" medij koji je po svim važećim mišljenjima, prvenstveno u sredini u kojoj je rođen, dosegao poželjne standarde medijskih sloboda i medijskog otvaranja prema svijetu, sa medijem koji je klasična razglasna stanica HDZ stranke i kojeg PIK namjerava kazniti isključenjem iz javnog komuniciranja. Neko bi, sada, na istu vagu želio staviti i RTV Mostar, u stilu još slabije i izanđale politike nekih krugova koji smatraju da je Mostar poligon "svađalica" sa podjednakom krivicom na obje strane Neretve. E, pa, ne ide, ne može proći. Bogu hvala, sve se događa pred svekolikim svjedocima i podvale, bilo namjerne, bilo kao plod neznanja - teško mogu proći... Ovako, monitoring doživljavamo kao tučica koji i tu i tamo presuđuje, a pad rejtinga monitoringa u našim očima se ogleda i u ciničnoj poruci na kraju posljednjeg izdanja u kome se kaže: "Brine li vas što vaš list ili elektronski medij nije pomenut u ovom izvještaju? Ne očajavajte, braćo".

Izvinjavamo se zbog nepreciznosti u dijelu teksta pod naslovom "Kako to kaže TV Mostar". Prema izvještaju našeg

monitora izjave "taj koji se nije registrirao, taj nije Mostarac" i "svi se trebaju registrirati i trebaju glasati za SDA..." su izjave građana u uličnoj anketi. Rečenica "samo registrirani Mostarac je borac za jedinstveni Mostar" je dio uredničkog komentara.

18. juna, u emisiji "Ogledalo", urednik TV Zenica Medina Delibašić istakla je da je *Monitoring Report* u prethodnom broju pogrešno opisao njeno nazivanje Banja Luke kao "tragičnog" umjesto "tužnog" grada. *Monitoring Report* •eli se ovom prilikom ispričati Medini Delibašić za ovaj nesporazum.

U SLIJEDEĆEM BROJU:

- Nezavisno ili samo ne-kontroverzno novinarstvo:
NEZAVISNI MEDIJI U BIH
- Profil:
NEDAVNO OSNOVANI
NEZAVISNI MEDIJ (RS)